

THUYẾT MINH VỀ DỰ THẢO THÔNG TƯ SỬA ĐỔI THÔNG TƯ 03/2016/TT-NHNN

1. Sự cần thiết của việc xây dựng Thông tư để hoàn thiện khung pháp lý quản lý hoạt động vay trả nợ nước ngoài của NHTM có vốn Nhà nước

Sau khi Luật doanh nghiệp 2014, Luật quản lý, sử dụng vốn Nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp và các Nghị định hướng dẫn Luật được ban hành, có hai nội dung thay đổi cơ bản liên quan đến doanh nghiệp nhà nước, đó là: (i) thay đổi về khái niệm doanh nghiệp Nhà nước; và (ii) sự phân chia vai trò của cơ quan đại diện phần vốn nhà nước và cơ quan quản lý nhà nước. Vì vậy, việc quản lý hoạt động vay trả nợ nước ngoài của các NHTM có vốn nhà nước theo Thông tư 18/2011/TT-NHNN hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động vay trung, dài hạn nước ngoài của các Ngân hàng thương mại là doanh nghiệp nhà nước (sau đây gọi là Thông tư 18) không còn phù hợp. Do đó, cần có Thông tư của NHNN hủy bỏ hiệu lực của Thông tư 18, đảm bảo phù hợp với Điều 12 Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định về việc sửa đổi, bổ sung, thay thế, bãi bỏ hoặc đình chỉ việc thi hành văn bản quy phạm pháp luật.

Sau khi hủy bỏ Thông tư 18, việc quản lý nhà nước đối với hoạt động vay, trả nợ nước ngoài của NHTM có vốn nhà nước được thực hiện tương tự như các doanh nghiệp thông thường khác. Do đó, cần chỉnh sửa các văn bản quy phạm pháp luật khác có liên quan để bổ sung đối tượng điều chỉnh là các NHTM có vốn nhà nước (trước đây đã được loại trừ do các đối tượng này đã được điều chỉnh tại Thông tư 18). Qua rà soát các văn bản quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động vay, trả nợ nước ngoài có liên quan đến quản lý hoạt động vay, trả nợ nước ngoài, NHNN dự kiến bổ sung đối tượng quản lý là NHTM có vốn nhà nước vào Thông tư 03/2016/TT-NHNN hướng dẫn một số nội dung về quản lý ngoại hối đối với hoạt động vay trả nợ nước ngoài của doanh nghiệp (Thông tư 03). Trên cơ sở đó, NHNN đã dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư 03 để đảm bảo tính đầy đủ của khung pháp lý về quản lý vay, trả nợ nước ngoài của doanh nghiệp không được Chính phủ bảo lãnh.

2. Dự kiến nội dung dự thảo Thông tư:

Dự thảo thông tư sửa đổi bổ sung một số điều của Thông tư 03 (sau đây gọi là Dự thảo Thông tư) bao gồm 02 Điều khoản chính như sau:

1. Điều 1 sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 03 bao gồm:

(i) Sửa đổi phạm vi điều chỉnh tại Khoản 2 Điều 1.

(ii) Bổ sung điểm c) khoản 3 Điều 14 về thành phần hồ sơ đăng ký khoản vay nước ngoài áp dụng đối với trường hợp khoản vay nước ngoài của các Ngân hàng thương mại do Nhà nước nắm giữ trên 50% vốn điều lệ đã được người đại diện chủ sở hữu trực tiếp hoặc người đại diện phần vốn nhà nước tại các ngân hàng này báo cáo lên cơ quan đại diện chủ sở hữu để xem xét phê duyệt hoặc xin ý kiến trước khi biểu quyết tại Đại hội đồng cổ đông, cuộc họp của Hội đồng quản trị, Hội đồng thành viên.

(iii) Bổ sung phân nhóm NHTM có vốn Nhà nước vào mã ký hiệu báo cáo vay, trả nợ nước ngoài tại điểm 5 phần Hướng dẫn lập báo cáo của Phụ lục 4A và Phụ lục 4B ban hành kèm theo Thông tư 03/2016/TT-NHNN.

2. Điều 2 điều khoản thi hành: hủy bỏ hiệu lực của Thông tư 18 và các điều khoản thi hành khác.

3. Cơ chế quản lý theo tinh thần dự thảo Thông tư

3.1. Cơ chế quản lý mới

Sau khi bổ sung đối tượng NHTM có vốn nhà nước vào Thông tư 03, các NHTM có vốn nhà nước:

(i) Thực hiện thủ tục đăng ký, đăng ký thay đổi khoản vay nước ngoài tương tự như các doanh nghiệp khác theo quy định tại Điều 14 và Điều 17 Thông tư 03.

(ii) Thực hiện chế độ báo cáo đối với Bên đi vay theo quy định tại Điều 39, 40 và 41 Thông tư 03.

Đối với việc đăng ký khoản vay nước ngoài: Thành phần hồ sơ đăng ký khoản vay nước ngoài theo quy định tại Thông tư 03 đảm bảo khả năng kiểm soát chặt chẽ hoạt động vay trả nợ nước ngoài của NHTM có vốn Nhà nước. Theo đó, khoản 3 Điều 14 Thông tư 03 quy định thành phần hồ sơ đăng ký khoản vay nước ngoài phải có văn bản phê duyệt của cấp có thẩm quyền đối với việc thực hiện khoản vay nước ngoài. Cấp có thẩm quyền phê duyệt khoản vay nước ngoài của NHTM có vốn nhà nước (như Tổng giám đốc, Hội đồng quản trị, Đại hội đồng cổ đông, Hội đồng thành viên NHTM,...) phải đảm bảo phù hợp với các quy định tại Luật Doanh nghiệp, Luật quản lý và sử dụng vốn nhà nước và các văn bản quy phạm pháp luật khác có liên quan.

Ngoài ra, việc quy định trách nhiệm của người đại diện phần vốn nhà nước tại các doanh nghiệp có vốn nhà nước sẽ góp phần đảm bảo tính chặt chẽ trong việc quản lý vay trả nợ nước ngoài của NHTM có vốn nhà nước, phù hợp với tinh thần Luật quản lý và sử dụng vốn nhà nước.

Đối với chế độ báo cáo: việc bổ sung mã của nhóm NHTM có vốn nhà nước tại mẫu báo cáo nhằm hỗ trợ việc quản lý vay trả nợ nước ngoài của NHTM có vốn nhà nước.

3.2. Các quy định pháp lý có liên quan về thẩm quyền phê duyệt khoản vay nước ngoài của NHTM Nhà nước

Một số quy định về thẩm quyền phê duyệt khoản vay nước ngoài được trích dẫn từ các văn bản pháp luật được nêu tại điểm 3.1 nêu trên:

(i) Đối với doanh nghiệp nhà nước (doanh nghiệp 100% vốn nhà nước):

Điểm b Khoản 3 Điều 23 Luật quản lý vốn nhà nước quy định đối với doanh nghiệp 100% vốn nhà nước (DNNN), trường hợp huy động của tổ chức, cá nhân nước ngoài, *Hội đồng thành viên hoặc Chủ tịch công ty* báo cáo cơ quan đại diện chủ sở hữu xem xét, phê duyệt.

(ii) Đối với doanh nghiệp do Nhà nước nắm giữ trên 50% vốn:

- **Điểm đ Khoản 1 Điều 48 Luật quản lý vốn Nhà nước** quy định quyền, trách nhiệm của người đại diện phần vốn nhà nước phải báo cáo, xin ý kiến cơ quan đại diện chủ sở hữu trước khi tham gia ý kiến, biểu quyết và quyết định tại Đại hội đồng cổ đông, cuộc họp của Hội đồng quản trị, Hội đồng thành viên về các vấn đề thuộc thẩm quyền của Đại hội đồng cổ đông, Hội đồng quản trị, Hội đồng thành viên.

- **Điểm d Khoản 2 Điều 56 Luật doanh nghiệp 2014** quy định *Hội đồng thành viên của công ty TNHH 2 thành viên trở lên có quyền thông qua* hợp đồng vay, cho vay, bán tài sản có giá trị bằng hoặc lớn hơn 50% tổng giá trị tài sản được ghi trong báo cáo tài chính tại thời điểm công bố gần nhất của công ty hoặc một tỷ lệ hoặc giá trị khác nhỏ hơn quy định tại Điều lệ công ty.

- **Điểm h Khoản 2 Điều 149 Luật doanh nghiệp 2014** quy định Hội đồng quản trị của công ty cổ phần có quyền Thông qua hợp đồng mua, bán, vay, cho vay và hợp đồng khác có giá trị bằng hoặc lớn hơn 35% tổng giá trị tài sản được ghi trong báo cáo tài chính gần nhất của công ty, nếu Điều lệ công ty không quy định một tỷ lệ hoặc giá trị khác).

Việc Hội đồng thành viên/Chủ tịch công ty của NHTM Nhà nước, người đại diện phần vốn nhà nước tại các NHTM cổ phần có vốn nhà nước báo cáo, xin ý kiến cơ quan đại diện chủ sở hữu thực hiện theo Quyết định 931/QĐ-NHNN ngày 15/5/2014 ban hành Quy chế về người quản lý, người đại diện phần vốn Nhà nước tại NHTM Nhà nước và NHTM cổ phần do Nhà nước sở hữu trên 50% vốn điều lệ; Quyết định 388/QĐ-NHNN ngày 23/3/2016 về việc giao đơn vị làm đầu mối thực hiện quyền, trách nhiệm của NHNN tại TCTD, Tổ chức tài chính, doanh nghiệp có vốn Nhà nước do NHNN làm chủ sở hữu, đại diện chủ sở hữu phần vốn Nhà nước; và các văn bản sửa đổi, bổ sung các Quyết định nêu trên (nếu có).

4. Đánh giá tác động dự kiến của Dự thảo Thông tư

Đối tượng điều chỉnh của Thông tư chỉ bao gồm các NHTM có vốn nhà nước. Việc ban hành Dự thảo Thông tư sẽ giảm thủ tục hành chính đối với các NHTM có vốn nhà nước (thủ tục chấp thuận khoản vay nước ngoài); góp phần tiết giảm chi phí thực hiện thủ tục hành chính, phù hợp với chủ trương đơn giản hóa thủ tục hành chính của Chính phủ.

Quy trình thực hiện đăng ký khoản vay nước ngoài sẽ được thống nhất giữa các đối tượng Bên đi vay, đảm bảo tính đồng nhất của chính sách và thuận lợi cho công tác quản lý vay trả nợ nước ngoài của NHNN.

Ý kiến tham gia của các đơn vị, tổ chức, cá nhân xin gửi về Vụ Quản lý ngoại hối, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, số 25 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội.
Email: phongvayno@sbv.gov.vn. Điện thoại: 04.39343356.